

دکتر همایون همتی

عرفان
عصر
جدید

www.ketab.ir

سرشناسه	: همتی، همایون، ۱۳۳۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: عرفان عصر جدید / نگارش همایون همتی.
مشخصات نشر	: تهران: نامک، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۳۲۴ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۷۰-۲۹-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: عرفان
موضوع	: Mysticism
رده بندی کنگره	: BL ۶۲۵
رده بندی دیویی	: ۲۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۷۱۵۰۵۵

www.ketab.ir

تلفن: ۶۶۴۱۷۶۳۶

naamak.publication@gmail.com

@naamak.publication

naamak.publication

عرفان عصر جدید

نگارش: دکتر همایون همتی

چاپ اول: ۱۴۰۱

شمارگان: ۸۸۰ نسخه

لیتوگرافی: کارا

چاپ و صحافی: کهنمویی

قیمت: ۱۱۰ هزار تومان

ISBN: 978-622-6670-29-6

شابک ۹۷۸-۶۲۲-۶۶۷۰-۲۹-۶

تمامی حقوق برای نشر نامک محفوظ است.

تکثیر یا تولید مجدد آن کلاً و جزئاً، به هر صورت (چاپ، فتوکپی، الکترونیکی و صوتی)

بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است.

مرکز پخش: پارسه، ۶-۶۶۴۷۷۴۰۵، داخلی ۱

فروش آنلاین: www.Parsehbooks.com

فهرست

۱۱	 مقدمه
۲۷	 شناخت ماهیت و کاربرد عرفان
۲۸	 تاریخچه ظهور عرفان
۳۷	 عرفان اسلامی
۳۷	 ابعاد نظری و عملی عرفان اسلامی
۵۷	 عرفان مسیحی
۶۹	 عرفان در تلقی سنت‌گرایان
۹۳	 عرفان یهود
۹۸	 کابالا
۱۰۹	 عرفان حسیدیسم
۱۱۲	 عرفان مرکبه
۱۱۹	 عرفان هندویی
۱۳۳	 عرفان بودایی
۱۴۹	 عرفان سکولار
۱۶۹	 عرفان عصر جدید
۱۶۹	 عصر آکواریوس و عرفان‌های جدید

۱۷۳	فرقه‌های عرفانی عصر جدید
۱۷۶	دین‌های جدید
۱۸۲	فرقه‌های عصر جدید
۲۰۱	بنیان‌گذاران عرفان عصر جدید
۲۰۲	هلنا بلاواتسکی
۲۲۱	فرانتس میسر
۲۲۲	گئورگ گورجی یف
۲۳۷	امانوئل سویدنبرگ
۲۴۳	معرفی چند فرقه عصر جدید
۲۴۳	فرقه شرک جدید
۲۴۷	گواهان یهوه
۲۵۱	فرقه ریکی
۲۵۵	فرقه ویکا
۲۶۲	کلیسای اتحاد
۲۸۰	ساینتولوژی
۲۹۴	تنوسوفی
۳۰۳	نقد و بررسی عرفان‌های عصر جدید
۳۰۳	اصول عقاید فرقه‌های عصر جدید
۳۰۵	الهیات فرقه‌های عصر جدید
۳۲۱	ختم سخن

مقدمه

هرچه بینی جز هوا، آن دین بود بر جان نشان
هرچه یابی جز خدا، آن بت بود، درهم شکن
«سنایی»

کتاب حاضر در نقد عرفان‌های جدید نگاشته شده است. شناخت این عرفان‌های
فرقه‌ای^۱ جدید برای جامعه امروز ما ضرورت دارد. عرفان‌های نوپدید روزگار ما
در حقیقت «معنویت‌های بی‌خدا»^۲ هستند و هیچ پیوندی با دین خاصی ندارند.
بعد از جنگ‌های جهانی اول و دوم، در جوامع اروپایی، از سویی در پی
بحران‌زدگی شدید و پیامدهای جنگ مثل بیکاری، از دست دادن خانواده، فقر،
یأس و پوچی، فروپاشی شیرازه زندگی و جامعه و از سوی دیگر ناکارآمدی
فرهنگ کلیسا و کساد آن، مردم به پوچ‌گرایی (نیهیلیسم) و بی‌دینی گراییدند.
اضطراب، تنهایی، بی‌هدفی و بی‌معنایی زندگی، عطش معنوی^۳ را در آنها بیدار
کرد اما به جای عرفان‌های دینی و پناه بردن به کلیسا به «معنویت‌های سکولار»

روی آوردند. در چنین شرایطی عرفان‌های نوپدید ایجاد شد. پروفیسور آیلین بارکر، جامعه‌شناس دین و عرفان‌پژوه معاصر، در یکی از کتاب‌های خود اعتراف کرده است که عرفان‌های نوپدید در واقع همه به نحوی از جنس عرفان‌های سکولارند. او می‌گوید پس از جنگ‌های جهانی اول و دوم بیش از ۸۶۰۰ فرقه شبه‌عرفانی تنها در کشور آمریکا ایجاد شد. در دیگر کشورها نیز فرقه‌های شبه‌معنوی به وجود آمدند و شروع به فعالیت نمودند.

بخشی از آسیب‌های روحی مردم در آن زمان با قرص‌ها و داروهای خلصه‌آور^۱ پاسخ داده می‌شد و در پرتو آن، مردم به آرامش ظاهری می‌رسیدند و با جعل عرفان‌های پش‌ساخته و دنیوی سعی در جبران برخی دیگر از ضعف‌ها و آسیب‌های روانی می‌کردند. به دلایل سیاسی و ارتباطی و جهانی‌سازی و ... این عرفان‌ها به کشورهای مسلمان‌نشین به ویژه ایران هم سرازیر شدند. از جمله این دلایل، فلج ساختن ذهن‌ها و اندیشه‌ها و مقابله با مذهب انقلابی شیعه و مهار انقلاب اسلامی در ایران بود.^۲

با ورود این عرفان‌ها به ایران به‌خصوص در میان دانشجویان و جوانان، آسیب‌های جدی به فرهنگ و تفکر اسلامی وارد آمد و تحریفاتی را وارد فرهنگ دینی مردم کرد. امروزه بیش از ۳۰ هزار مکتب عرفان‌نما، سعی دارند از راه‌های مختلف شادی، امید و لذت دنیوی را مقصد نهایی انسان معرفی کنند و ابلیس (دشمن مبین معرفی شده در قرآن کریم) را سرمنشأ خیر و شادی معرفی نمایند! از جمله آسیب‌های وارد شده می‌توان به انقطاع از مردم و گوشه‌گزینی در غار و بیابان یا خانه‌های تیمی و ترک وظایف معیشتی نام برد که موجب رکود زندگی، تعطیلی کوشش و کار و تلاش و عقب‌ماندگی جامعه می‌شود و بطور آشکار با

1. Ecstatic

۲. این سخن یک ادعای محض و بی‌دلیل یا حدس و احتمال نیست بلکه متکی به شواهد و دلایل بسیاری است که بارها در درس‌های دکتری «جامعه‌شناسی فرهنگی»، آسیب‌شناسی فرهنگی و دیگر دروس دانشگاهی تدریس کرده‌ام.

آموزه‌های دین اسلام و شرایط امروز کشور ما که در حال بازسازی است کاملاً ناسازگار است.

در عرفان حقیقی و اصیل تعهدورزی به خانواده و زندگی، به عنوان نردبان طریق و راه بالا رفتن از پلکان معنویت و دستیابی به کمال توصیه می‌شود و انقطاع حقیقی، انقطاع از متاع ناچیز دنیا و وابستگی به آن است. بی شک پادزهر این تحریف‌گری و فریبکاری و انحراف چیزی نیست جز پناه بردن به عقلانیت و تمسک به عرفان اصیل دینی اسلام و اهل بیت (ع). عرفانی که از سوی اهل بیت معصوم (ع) ارائه شده و خداوند را به عنوان عشق و معبود حقیقی مردم معرفی می‌نماید. نهج البلاغه، دعای کمیل، مناجات خمسۀ عشر، دعا‌های لطیف و عارفانهٔ صحیفۀ سجادیه و ... سرشار از معرفت‌های اصیل و غنی‌ای هستند که بهترین راه کسب فضایل را نشان می‌دهند و از جمله تزکیه و تهذیب نفس را راه ارتباط با خداوند متعال و پرچشمۀ خیر و نیکی معرفی می‌کنند.

برای شناخت درست و کامل اعتقادات و باورهای شبه‌عرفان‌ها نباید از مبانی، مبادی و ریشه‌های آن غافل شد چرا این عرفان‌ها را «عرفان‌های عصر جدید» (New Age) یا «نوپدید» می‌گویند. این در این عرفان‌ها جایگاه خورشید را در روزهای مختلف و در بروج مختلف و نیز نسبت و فاصلۀ سیاره‌ها را بررسی می‌کنند و مثلاً می‌گویند امسال سال اسب یا مار است یعنی شکل خاصی که در اثر این نسبت‌ها ایجاد شده است و شبیه حیوان یا شیء خاصی است مبدأ و منشأ نام‌گذاری می‌شود. آنان معتقدند جهان از سال ۱۹۶۰ میلادی وارد «برج دلو» یا «برج سطل» (Valve) شده است و بنابر پیشگویی‌های نجومی، عصر دلو را عصر ثابت نبودن و نسبیت یافتن همه چیز می‌دانند. همهٔ باورها و ارزش‌ها در این عصر، سیال و نسبی می‌شوند و چیز ثابتی در میان نیست؛ پایه‌های اخلاق فرو می‌ریزد؛ بشر دیگر اصول ثابت و مسلم برای عقیده و زندگی ندارد و معنای زندگی قابل تشخیص نیست؛ همه جا سردرگمی و حیرت است؛ بی‌پناهی و درماندگی است که همه جا موج می‌زند.